

4.2. Secde İşareti

Kur'an-ı Kerim'de Allah'a secde etmeyi emreden, secde edenleri öven, secde etmekten uzak duranları kınayan onlarca ayet vardır. Peygamber Efendimiz, secde etme ile ilgili ayetlerden bazılarını okuduğu zaman secde etmiş, ashabına da secde etmeyi tavsiye etmiştir. Bu nedenle Efendimiz'den nakledilen rivayetler sonucunda bazı ayetlere "secde ayetleri" adı verilmiş; bu tabir zamanla yaygınlık kazanıp benimsenmiştir. Secde ayetlerinde ya doğrudan secde etmek emredilmiş ya da secde etmeyenler kınanmış veya her varlığın Allah'a secde ettiğine vurgu yapılmıştır.¹²

Kur'an-ı Kerim'de "on dört" secde ayeti bulunmaktadır. Bu ayetlerin geçtiği yerlerde sayfa kenarlarında tezhip ile süslenmiş olan ve içerisinde (سجدة) yazan "secde işareti" bulunur. Bu işaretlerin bulunduğu ayetlere "secde ayeti", ayetler okunduğu veya dinlendiği zaman yapılması vacip olan secdeye de "tilâvet secdesi" denilir.

¹² Abdurrahman Çetin, "Tilâvet Secdesi" Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C 41, s. 157.

Hız. Ömer'in (r.a.) oğlu ve âlim bir sahâbi olan Abdullah b. Ömer (r.a.), Peygamber Efendimizin secde ayetleri ile ilgili uygulamasını (sünnetini) anlatırken "Resulullah (s.a.v.), içerisinde secde ayeti olan süreyi okur, (ayetler geldikçe) secde ederdi, biz de secde ederdik. Öyle ki (izdiham sebebiyle) namaz dışı vakitlerde alnımızı koyacak secde yeri bulamadığımız olurdu."¹³ demektedir.

ARAŞTIRALIM

Tilavet secdesinin yapılışı ile ilgili hükümleri ve tilavet secdesinin yapılışını araştırınız.

OKUYALIM - UYGULAYALIM

Evinizde ya da öğretmeninizin rehberliğinde okulunuzun uygulama mescidinde secde ayetlerinden bazılarını okuyarak tilavet secdesinin uygulanması ile ilgili hükümlere dikkat ederek tilavet secdesini uygulayınız.

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ

(A'raf suresi 206. ayet)

قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ

لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا

(İsra suresi, 107. ayet)

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا

(Necm suresi, 62. ayet)

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ

(İnşikak suresi, 21. ayet)